

OKRESNÁ PROKURATÚRA PIEŠŤANY

Vážska 28, 921 01 Piešťany

Obec Trebatice
obecné zastupiteľstvo

922 10 T R E B A T I C E

Váš list/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Piešťany
	Pd 93/25/2204-2	JUDr. Šramko	18.09.2025

Vec: **Všeobecne záväzné nariadenie obce Trebatice číslo 1/2017 o cestnej premávke na území obce Trebatice - protest prokurátora**

Podľa § 23 odsek 1 v spojení s ustanovením § 27 zákona číslo 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) podávam obci Trebatice

p r o t e s t p r o k u r á t o r a

proti Všeobecne záväznému nariadeniu obce Trebatice číslo 1/2017 o cestnej premávke na území obce Trebatice (ďalej tiež „VZN“ alebo „všeobecne záväzné nariadenie“), ktoré bolo schválené Obecným zastupiteľstvom obce Trebatice dňa 03.03.2017 a nadobudlo účinnosť dňa 23.03.2017.

Podľa § 23 odsek 2 písmeno e) zákona o prokuratúre boli vyššie uvedeným všeobecne záväzným nariadením porušené ustanovenia:

- **§ 6 odsek 1 zákona číslo 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov** (ďalej tiež „zákon o obecnom zriadení“),
- **§ 6 odsek 1, § 6a odsek 1 zákona číslo 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov** (ďalej tiež „cestný zákon“),
- **§ 25 odsek 1 písmeno q), § 52 odsek 2 zákona číslo 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov** (ďalej tiež „zákon číslo 8/2009 Z. z.“ alebo „zákon o cestnej premávke“),
- **§ 2 odsek 1, § 2a odsek 2 zákona číslo 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov** (ďalej tiež „zákon číslo 365/2004 Z. z.“ alebo „antidiskriminačný zákon“).

Podľa § 23 odsek 2 písmeno f) zákona o prokuratúre navrhujem napadnuté všeobecne záväzné nariadenie zrušiť alebo nahradiť všeobecne záväzným nariadením, ktoré bude v súlade so zákonom.

Podľa § 27 odsek 3 zákona o prokuratúre, *ak bol protest prokurátora podaný proti všeobecne záväznému právnomu predpisu uvedenému v § 21 odsek 3 písmeno f) treťom bode a orgán verejnej správy zistí, že protest je dôvodný, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr **do 90 dní** od doručenia protestu prokurátora, všeobecne záväzný právny predpis zrušiť alebo ho podľa povahy veci nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom, prípadne aj s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. O vyhovení protestu a zrušení alebo zmene všeobecne záväzného právneho predpisu alebo o nevyhovení protestu upovedomí orgán verejnej správy prokurátora v lehote podľa prvej vety.*

Podľa § 27 odsek 5 zákona o prokuratúre, *ak orgán verejnej správy nevyhoví protestu prokurátora proti všeobecne záväznému právnomu predpisu uvedenému v § 21 odsek 3 písmeno f) treťom bode, je prokurátor oprávnený podať žalobu na správny súd podľa osobitného predpisu.*

O d ô v o d n e n i e :

Okresná prokuratúra Piešťany vykonala v obci Trebatice v súlade s ustanovením § 30 odsek 1 zákona o prokuratúre previerku stavu zákonnosti regulácie parkovania motorových vozidiel na území obce Trebatice a súvisiacej rozhodovacej činnosti, a to v zmysle Plánu hlavných úloh prokuratúry Slovenskej republiky na rok 2025, stanovených Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky.

Podľa § 6a odsek 1 cestného zákona *na účely organizovania dopravy na území obce môže obec ustanoviť všeobecne záväzným nariadením úseky miestnych ciest na dočasné parkovanie motorových vozidiel (ďalej len „parkovacie miesta“) a na stanovištia vozidiel taxislužby, ak sa tým neohrozí bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky alebo iný verejný záujem. Parkovacie miesta a stanovištia vozidiel taxislužby musia byť označené zvislými a vodorovnými dopravnými značkami. Vo všeobecne záväznom nariadení obec ustanoví spôsob zabezpečenia prevádzky parkovacích miest, výšku úhrady za dočasné parkovanie motorových vozidiel podľa osobitného predpisu, spôsob jej platenia a spôsob preukázania jej zaplatenia.*

Podľa § 6a odsek 2 cestného zákona *prevádzkou parkovacích miest podľa odseku 1 môže obec poveriť aj inú právnickú osobu ako v § 3d odsek 5 písmeno d). Na úpravu vzťahov medzi obcou a poverenou právnickou osobou sa vzťahuje osobitný predpis. Ak prevádzku parkovacích miest zabezpečuje právnická osoba poverená obcou, tak všeobecne záväzné nariadenie obce podľa odseku 1 ustanoví aj podmienky a rozsah prevádzky parkovacích miest a spôsob určenia odplaty poverenej právnickej osoby za prevádzku parkovacích miest.*

Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že každá obec či mesto sa môžu sami rozhodnúť, či chcú regulovať pravidlá parkovania na svojom území a či prijmú všeobecne záväzné nariadenie podľa § 6a cestného zákona. Prijatie takéhoto všeobecne záväzného nariadenia je možnosť, nie povinnosť.

Pokiaľ sa však už obec takéto VZN rozhodne prijať, VZN musí obsahovať úpravy v zmysle splnomocňovacieho ustanovenia § 6a odsek 1 cestného zákona.

Parkovanie v zmysle prenechania časti cestnej infraštruktúry obce (územia regulovaného obcou) na státie osobného motorového vozidla je vo formálnom zmysle v slovenskom právnom poriadku regulované ako užívanie verejného priestranstva podľa zákona číslo 582/2004 Z. z. alebo ako dočasné parkovanie v zmysle § 6a zákona číslo 135/1961 Zb.

Na rozdiel od VZN o miestnych daniach, ktoré vykonáva zákonnú úpravu, vychádzajúcu primárne z legálnych definícií a pozitívnej úpravy inštitútov daňového práva hmotného, regulácia dočasného parkovania je ponechaná v plnej miere na normy VZN obce (mesta). Následkom uvedeného je skutočnosť, že verejná správa vo sfére dočasného parkovania sa vykonáva výhradne na základe (originárnych) noriem schválených obcou (mestom), keď VZN, pri absencii zákonnej úpravy, obsahujúc obligatórne náležitosti, vymedzuje jednak najmä hmotnoprávnu povahu nárokov, formu ich realizácie, oprávnené subjekty, a jednak v procedurálnom zmysle vymedzuje verejnoprávne postupy uplatňovania subjektívnych práv fyzických osôb a právnických osôb vo sfére poskytovania dočasného parkovania v podmienkach obce (mesta).

Pri tvorbe VZN o dočasnom parkovaní je v rovine hmotnoprávných podmienok potrebné dať do pozornosti najmä nasledovné:

- pravidlá poskytovania služby parkovania musí obec vymedziť jasne, určito a zrozumiteľne a v uvedenom zmysle označiť oprávnené subjekty, a rovnako ustanoviť podmienky platné pre využitie služby parkovania v konkrétnom režime parkovania;
- koncipovanie podmienok poskytovania služieb parkovania musí byť v súlade so zákonom a adresáti právnej úpravy služby nemôžu byť vystavení pôsobeniu nepredvídateľných, svojvoľných a nad rámec zákona koncipovaných podmienok, ktoré navyše nemajú oporu vo VZN;
- podmienky poskytovania služieb dočasného parkovania musia byť, osobitne vzhľadom na absenciu zákonnej úpravy, koncipované v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania;
- výhody poskytnuté niektorým osobitným kategóriám oprávnených subjektov musia byť v súlade so zákonom a zákonom ustanovenými dôvodmi dovoleného zvýhodňovania osôb (napr. osoby s preukazom ŤZP a iné);
- podmienky upravujúce vymedzenie vzťahu osoby k miestu parkovania motorového vozidla (rezidentské parkovanie) musia byť založené na objektivizovaných a so zákonom súladných kritériách, ktorými sú najmä trvalý pobyt v mieste (zóne) regulácie (napr. rozsudok Najvyššieho správneho súdu ČR č.k. 9 Ao 8/2011 – 68 zo dňa 30.01.2012) a zákonom uznaným spôsobom definovaný a preukazovaný právny vzťah k motorovému vozidlu (rozsudok Najvyššieho správneho súdu ČR č.k. 1 As 10/2019 – 32 zo dňa 31.10.2019, rozsudok Najvyššieho správneho súdu ČR č.k. 6 As 155/2021-26 zo dňa 13.01.2022);
- podmienky vydania rezidentských parkovacích kariet musia rešpektovať zákonné limity právomoci obce podľa zákona číslo 135/1961 Zb., nemôžu implikovať nejasné a nesplniteľné podmienky a nemôžu zakladať skryté formy sankcionovania žiadateľov o ich vydanie.

Proces uplatňovania právomoci obce na úseku dočasného parkovania, a to aj vo sfére osadenia dopravných značiek a administratívnej zodpovednosti, nesmie byť svojvoľný, musí mať oporu vo VZN a nesmie zakladať rozpor so zákonom a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Obecné zastupiteľstvo v Trebaticiach s poukazom na článok 68 Ústavy Slovenskej republiky a § 4 odsek 3 písmeno g), § 11 odsek 4 písmeno g) zákona číslo 369/1990 Zb. o obecnom zriadení schválilo Všeobecne záväzné nariadenie obce Trebatice číslo 1/2017 o cestnej premávke na území obce Trebatice.

Podľa § 4 odsek 3 písmeno g) zákona číslo 369/1990 Zb. *obec pri výkone samosprávy najmä zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu.*

V návetí VZN číslo 1/2017 sa neuvádza poukaz na § 6 cestného zákona, hoci obec Trebatice v správe zo dňa 10.04.2025 uviedla k bodu 1 (t.j. či majú prijaté VZN podľa § 6a cestného zákona), že majú, a to práve VZN číslo 1/2017.

Pokiaľ ide o odkazy na zákony v návetí, je potrebné uviesť nasledovné. Zákon číslo 8/2009 Z. z. o cestnej premávke neobsahuje žiadne splnomocnenie pre obec na úpravu pravidiel cestnej premávky. Zákon číslo 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) obsahuje len jediné splnomocňovacie ustanovenie pre obce/mestá na vydanie VZN, a to § 6a, ktorý splnomocňuje obec na reguláciu parkovania.

Zo zápisnice zo zasadnutia obecného zastupiteľstva zo dňa 03.03.2017, na ktorom bolo toto VZN schválené, bolo oboznámené, že „...zámerom uvedeného návrhu VZN je hlavne zabezpečiť ochranu majetku obce Trebatice, verejnej zelene a regulovať statickú dopravu (parkovanie) na území obce Trebatice.“

Je teda zrejmé, že i napriek chýbajúcemu odkazu na § 6a odsek 1 cestného zákona v návetí VZN, mala obec Trebatice zámer týmto VZN regulovať statickú dopravu (parkovanie) na svojom území, k čomu je obec oprávnená v zmysle splnomocňujúceho ustanovenia § 6a odsek 1 cestného zákona, a teda predmetné VZN je možno považovať za VZN takéhoto charakteru. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že v návetí tohto VZN sa na uvedené zákonné ustanovenie neodkazuje (čo je samé osebe nedostatkom).

V rámci previerky bola preskúmaná zákonnosť tohto všeobecne záväzného nariadenia. V prvom rade bolo potrebné VZN vyhodnotiť z hľadiska, či toto VZN obsahuje všetky **obligatórne náležitosti vyžadované ustanovením § 6a odsek 1 cestného zákona, ktorými sú**

- stanovenie úsekov miestnych ciest na dočasné parkovanie motorových vozidiel a na stanovišťa vozidiel taxislužby,
- spôsob zabezpečenia prevádzky parkovacích miest,
- výška úhrady za dočasné parkovanie motorových vozidiel,
- spôsob jej platenia a

- spôsob preukázania jej zaplattenia.

V prípade, ak vo VZN absentuje vymedzenie vyššie uvedených obligatórnych znakov parkovacej regulácie, spôsobuje to jeho nezákonnosť, ktorú nemožno odstrániť inak, ako len jeho zrušením, zmenou či doplnením. Preto treba na takéto druhy zistenej nezákonnosti reagovať podaním protestu prokurátora, aby takáto právne neperfektná úprava bola zosúladená so zákonom. Ak VZN neobsahuje určitú náležitosť, ktorú zákon vyžaduje na to, aby parkovacia regulácia bola právne perfektná, absencia čo len jednej náležitosti robí VZN ako celok nezákonné, nakoľko nemožno hovoriť o regulácii parkovania zákonným spôsobom.

VZN obce Trebatice číslo 1/2017 žiadne konkrétne úseky miestnych komunikácií neurčuje. Vo VZN chýba presné vymedzenie úsekov miestnych ciest na dočasné parkovanie motorových vozidiel (teda parkovacích miest), ako aj spôsob ich vyznačenia. VZN takisto neobsahuje ustanovenie o správe/prevádzke parkovacích miest (žiadna obecná ani zverená správa). V celom texte VZN sa nevyskytuje ani úhrada za dočasné parkovanie motorových vozidiel či platobné mechanizmy.

Nakoľko VZN neurčuje konkrétne parkovacie úseky, neustanovuje spôsob ich prevádzky, neobsahuje výšku úhrady za dočasné parkovanie motorových vozidiel ani mechanizmus jej platenia a preukazovania jej zaplattenia, znamená to rozpor s § 6a odsek 1 cestného zákona, vzhľadom na absenciu obligatórnych náležitostí predmetného VZN.

Je tu na mieste otázka, načo vlastne obec takúto VZN prijala. Pokiaľ „...zámerom uvedeného návrhu VZN je hlavne zabezpečiť ochranu majetku obce Trebatice, verejnej zelene a regulovať statickú dopravu (parkovanie) na území obce Trebatice.“, tak treba uviesť, že ochrana majetku, verejnej zelene či úprava parkovania je predmetom zákonných predpisov. Obec je splnomocnená „iba“ na prijatie úprav v zmysle splnomocňovacieho ustanovenia § 6a odsek 1 cestného zákona, tieto otázky však vo VZN vôbec neupravila.

Vyššie uvedené VZN teda neobsahuje obligatórne náležitosti v zmysle § 6a cestného zákona a už len z toho dôvodu je nezákonné. Predmetné VZN neobsahuje to, čo obsahovať má, naopak obsahuje rôzne úpravy, ktoré nemajú vo VZN čo hľadať, pričom tiež zavádza vlastné pravidlá mimo zákonných kompetencií a zasahuje do práv subjektov bez opory v osobitných predpisoch.

Ustanovenie § 6a cestného zákona splnomocnilo obec len na úpravu tam uvedených otázok, nie nejakých iných. Zákon o cestnej premávke zasa neobsahuje splnomocňovacie ustanovenie pre obec. Obec preto nemá čo svojim VZN upravovať pravidlá cestnej premávky, nakoľko tieto vyplývajú priamo zo zákona.

Obec nemá zákonné zmocnenie na úpravu zákazu zastavenia a státia vozidiel. Obec mohla, ako už bolo uvedené, ustanoviť vo VZN úseky miestnych ciest na dočasné parkovanie motorových vozidiel, pričom takéto parkovacie miesta musia byť označené zvislými a vodorovnými dopravnými značkami (§ 6a odsek 1 cestného zákona). Povinnosti účastníkov cestnej premávky upravuje zákon číslo 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, najmä § 3, § 4 a nasl. ako aj zákon číslo 106/2018 Z. z.

o prevádzke vozidiel v cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pričom ani jeden z nich nespĺnomocňuje obec na vydanie všeobecne záväzného nariadenia. Týmto zákonmi upravené spoločenské vzťahy patria do výlučnej pôsobnosti orgánov štátnej správy, napr. všeobecné povinnosti účastníka cestnej premávky, povinnosti vodiča, používanie chodníkov, ako aj podmienky prevádzkovania vozidla v cestnej premávke. Užívanie pozemných komunikácií (všeobecné aj zvláštne) je upravené cestným zákonom. Obec nie je splnomocnená túto zákonnú úpravu vo vzťahu k pozemným komunikáciám žiadnym spôsobom meniť, či už zužovať alebo rozširovať.

Vzhľadom na nezákonnosť VZN z titulu absencie obligatórnych náležitostí v spojení s veľkým množstvom nedostatkov tohto VZN nepovažujem za potrebné podrobne rozoberať každé jedno nezákonné ustanovenie a preto ich nižšie uvádzam len príkladmo.

Podľa článku 1 bod 5 VZN:

„Vyhradenými priestormi verejného priestranstva na státie motorového vozidla v obci sú:

- a/ parkoviská vybudované obcou s príslušným dopravným značením,*
- b/ priestory individuálne schválené obcou.“*

Podľa článku 1 bod 6 VZN:

„Vyhradené parkovacie miesto na verejnom priestranstve povoľuje a podmienky určuje obec.“

Vyššie citované ustanovenia VZN sú vydané nad rámec zákonného splnomocnenia, nakoľko obec nemá kompetenciu prideľovať individuálne miesta mimo režim § 6a cestného zákona alebo daňového režimu v zmysle § 36 zákona 582/2004 Z. z.

Hoci (ako už bolo vyššie uvedené) zákon číslo 8/2009 Z.z. o cestnej premávke neobsahuje žiadne splnomocňujúce ustanovenie pre obec na úpravu pravidiel cestnej premávky na jej území, v **článku 2 VZN** (státie a parkovanie na verejných priestranstvách a pozemných komunikáciách) sú rôzne normatívne úpravy parkovania a státia, alebo zákazov parkovania a státia, sčasti opísané z ustanovení § 23 až § 25 zákona o cestnej premávke, sčasti nimi „inšpirované“, resp. článok 2 VZN obsahuje modifikácie tohto zákonného ustanovenia.

Podľa článku 2 bod 2 písmeno c) VZN:

„Povinnosti vodiča v zmysle zákona číslo 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov:

c) vodič nesmie zastaviť a stáť

- na chodníku okrem prípadu, ak zostane voľná šírka chodníka najmenej 1,5 metra,*
- na cestnej zeleni a inej verejne prístupnej zeleni, na ostrovčekoch a deliacich pásoch, ak to nie je dovoľené dopravnou značkou,*
- na iných miestach, kde zastavenie alebo státie môže ohroziť bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky alebo obmedziť jazdu vozidiel, osobitne na miestach vjazdov alebo výjazdov z pozemkov, vjazdov a výjazdov z objektov, určených na zásobovanie alebo parkovacích miest.“*

Podľa § 25 odsek 1 písmeno q) zákona o cestnej premávke vodič nesmie zastaviť a stáť na chodníku okrem prípadu podľa § 52 odsek 2.

Podľa § 52 odsek 2 zákona o cestnej premávke iní účastníci cestnej premávky než chodci nesmú chodník používať; to neplatí pre cyklistov podľa § 55 odsek 1, pre vodičov samovyvažovacieho vozidla podľa § 55a odsek 2, pre automatizované doručovacie vozidlo, ak dopravnou značkou alebo dopravným zariadením je určené inak alebo ak ide o zastavenie alebo státie bicykla, kolobežky s pomocným motorčekom alebo motocykla, pri ktorom ostane súvislá voľná šírka chodníka najmenej 1,5 m.

V článku 2 bod 2 písmeno c) VZN sú opísané zo zákona niektoré zákazy zastavenia a státia. Aj to nie všetky, ale len akýmsi výberom. Jedná sa o nesprávnu legislatívnu techniku. Pri zmene ustanovenia, ktoré bolo do VZN opísané zo zákona, sa VZN de facto automaticky dostáva do rozporu so zákonom (ibaže náhodou obec túto zmenu zaregistruje a ihneď ju pretaví aj do novely VZN, čo však v praxi býva len ojedinele). V danom prípade obec Trebatice nereagovala zmenou VZN ani na často medializovanú tzv. chodníkovú novelu. V zmysle ustanovenia § 25 odsek 1 písmeno q) zákona o cestnej premávke v spojení s ustanovením § 52 odsek 2 zákona o cestnej premávke v znení účinnom od 01.03.2022, auto, autobus či nákladné vozidlo nesmie zastaviť a stáť na chodníku. Obec Trebatice však svojím VZN naďalej povoľuje stáť na chodníku, ak zostane voľná šírka chodníka najmenej 1,5 metra, čo je samozrejme v rozpore so zákonom.

Podľa článku 2 bod 3 VZN:

„Nákladným a špeciálnym motorovým vozidlám, autobusom, obytným motorovým vozidlám, prívesom a návesom, dopravným strojom je státie v obci povolené len vo vyhradených priestoroch uvedených v článku 1 odsek 5 tohto VZN.“

Toto ustanovenie, nadväzujúce na nezákonné ustanovenie článku 1 bod 5 VZN, znamená plošný zákaz státia pre niektoré druhy vozidiel na celom území obce (s výnimkou miest, kde je to povolené) bez opory v cestnom zákone, čo je okrem rozporu s § 6 odsek 1 zákona o obecnom zriadení aj v rozpore so zákonom o cestnej premávke.

Podľa článku 2 bod 4 VZN:

„Státie všetkých druhov vozidiel a odstavovanie prívesov alebo návesov na chodníkoch a verejných priestranstvách, ktoré nie sú označené príslušnou dopravnou značkou, je zakázané.“

Miesta, kde vodič nesmie stáť, sú špecifikované v § 25 odsek 1 písmeno a) až u) zákona o cestnej premávke. Ustanovenia § 23 až § 25 zákona o cestnej premávke upravujú ďalšie pravidlá pri zastavení a stáťí. Kde to zákon nezakazuje, resp. povoľuje, môže vodič stáť. V rozpore s týmto je článok 2 bod 4 VZN, ktorý v podstate zaviedol opačný princíp, keď zavádza plošný zákaz státia všetkých vozidiel na verejných priestranstvách, ktoré nie sú označené „príslušnou dopravnou značkou“. Navyše, článok 2 bod 4 VZN si odporuje s iným ustanovením VZN (článok 2 bod 7), ktorý vymenúva plochy slúžiace na státie motorových vozidiel. Teda samotné ustanovenia VZN si odporujú.

Podľa § 2 odsek 1 antidiskriminačného zákona *dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva v zákaze diskriminácie z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia alebo z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti.*

Podľa § 2 odsek 2 antidiskriminačného zákona *pri dodržiavaní zásady rovnakého zaobchádzania je potrebné prihliadať aj na dobré mravy na účely rozšírenia ochrany pred diskrimináciou.*

Podľa § 2a odsek 2 antidiskriminačného zákona *priama diskriminácia je konanie alebo opomenutie, pri ktorom sa s osobou zaobchádza menej priaznivo, ako sa zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou v porovnateľnej situácii.*

Podľa § 2a odsek 3 antidiskriminačného zákona *nepriama diskriminácia je navonok neutrálny predpis, rozhodnutie, pokyn alebo prax, ktoré znevýhodňujú alebo by mohli znevýhodňovať osobu v porovnaní s inou osobou; nepriama diskriminácia nie je, ak takýto predpis, rozhodnutie, pokyn alebo prax sú objektívne odôvodnené sledovaním oprávneného záujmu a sú primerané a nevyhnutné na dosiahnutie takého záujmu.*

Podľa článku 2 bod 5 VZN:

„Fyzické, resp. právnické osoby oprávnené na podnikanie, dopravcovia (zákon číslo 168/1996 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov) sú povinní zabezpečiť, aby všetky vozidlá, ktoré používajú na podnikanie, parkovali alebo garážovali vo vlastných priestoroch alebo v prenajatých priestoroch alebo na vyhradených priestoroch uvedených v článku 1, odsek 5 tohto VZN.“

Toto ustanovenie, rovnako nadväzujúce na nezákonné ustanovenie článku 1 bod 5 VZN, podnikateľským subjektom nad rámec zákona ukladá povinnosť zabezpečiť, aby parkovali alebo garážovali svoje vozidlá len vo vlastných alebo prenajatých priestoroch alebo vo vyhradených priestoroch v zmysle článku 1 bod 5 VZN. Okrem rozporu s § 6 odsek 1 zákona o obecnom zriadení a zákonom o cestnej premávke je uvedené ustanovenie aj v rozpore s § 2, § 2a antidiskriminačného zákona.

Podľa § 6 odsek 1 zákona o obecnom zriadení *obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.*

Podľa článku 13 odsek 1 písmeno a) Ústavy Slovenskej republiky *povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd.*

K tomu je potrebné uviesť, že v zmysle nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 100/02 zo dňa 30.01.2003, pokiaľ ide o realizáciu ústavného príkazu ukladať povinnosti zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd vyplývajúcich z článku 13 odsek 1 písmeno a) Ústavy Slovenskej republiky, nemôže byť vo všeobecne záväznom nariadení uložená nová povinnosť, ktorá neexistuje v zákone, resp. ktorú nemožno zo zákona odvodiť. Obec teda nemôže ukladať fyzickým osobám a právnickým osobám povinnosti, ktoré nevyplývajú zo žiadneho zákona alebo ich nemožno zo zákona odvodiť. Rovnako nemôže v zákone uvedené povinnosti modifikovať takým spôsobom, že fakticky zásadne mení ich charakter.

Podľa článku 2 bod 9 VZN:

„Používať verejné priestranstvo na státie motorových vozidiel možno len na základe písomnej žiadosti, súhlasu obce. Motorovým vozidlám nad 3,5 t sa parkovanie na verejných priestranstvách zakazuje.“

Toto ustanovenie zakotvuje nad rámec zákona plošný zákaz parkovania motorovým vozidlám nad 3,5 t na verejných priestranstvách. Takisto viazanie oprávnenia na státie (parkovanie) motorového vozidla na podanie písomnej žiadosti obci a udelenie súhlasu obcou je nielen v rozpore so zákonom, ale aj nevykonateľné.

Obec prakticky vylúčila státie akýchkoľvek motorových vozidiel na akýchkoľvek verejných priestranstvách bez predchádzajúcej písomnej žiadosti a (individuálneho) súhlasu obce. Verejným priestranstvom je v zmysle článku 1 bod 4 VZN napr. aj parkovisko. Takže ak chce hocikaké motorové vozidlo zaparkovať (napr. aj na 15 minút) na parkovisku v obci Trebatice, v zmysle tohto VZN má akože vodič podať písomnú žiadosť a čakať na súhlas obce.

Opäť sa žiada zdôrazniť, že problematika zastavenia a státia je upravená ustanoveniami § 23 až § 25 zákona o cestnej premávke, teda právnym predpisom vyššej právnej sily s celoslovenskou pôsobnosťou. Obec nie je oprávnená modifikovať tieto zákonné ustanovenia a stanovovať si tak pravidlá zastavenia a státia na svojom území. Ak by tomu tak bolo (a vychádzajúc zo záväznosti ustanovení VZN), tak by vodič prechádzajúci rôznymi obcami musel poznať VZN každej obce, ktorou prechádza, aby náhodou neporušil „miestne pravidlá cestnej premávky“.

V prvom rade je toto ustanovenie nezákonné. Poukážem však aj na to, aká absurdná situácia by mohla nastať v prípade dôslednej aplikácie takéhoto ustanovenia VZN obce Trebatice. Napr. keby sa nejaká rodina v nedeľu vybrala z Piešťan na výlet do Prašníka autom, musela by si vopred naštudovať VZN 5 miest a obcí (Piešťany, Trebatice, Krakovany, Vrbové a Prašník), cez ktoré pôjde. Keby tak náhodou neurobila a zaparkovala by po ceste z akéhokoľvek dôvodu na verejnom priestranstve v Trebaticiach (napríklad z dôvodu potreby detí ísť na toaletu), bez predchádzajúceho písomného súhlasu obce (samozrejme v nedeľu nezohľaditeľného), formálne by vodič porušil článok 2 bod 9 VZN, za ktorý je v článku 4 bod 2 písmeno b) VZN ustanovená sankcia až do výšky 170 €. (Aj toto ustanovenie je v rozpore so zákonom, ako bude rozobraté nižšie).

Pritom obec môže regulovať dočasné parkovanie len na základe splnomocnenia § 6a cestného zákona; nesmie plošne zakázať státie, ktoré je súčasťou všeobecného užívania v zmysle § 6 odsek 1 cestného zákona: „Premávku na pozemných komunikáciách upravujú osobitné predpisy; v ich medziach môže každý užívať pozemné komunikácie obvyklým spôsobom na účely, na ktoré sú určené (ďalej len "všeobecné užívanie"). Užívateľ sa musí prispôbiť stavebnému stavu a dopravno-technickému stavu dotknutej komunikácie; nesmie ju poškodzovať alebo znečisťovať.“

Okrem toho, podľa **článku 4 bod 2 VZN:**

„Za porušenie ustanovení článku 2 odsek 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 tohto VZN

a) právnickou osobou alebo fyzickou osobou oprávnenou podnikat', môže starosta obce uložiť v zmysle ustanovenia § 13, odsek 9 zákona číslo 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, pokutu vo výšky 7000,- €,

b) fyzickou osobou (občanom) bude jeho konanie považované za priestupok v zmysle ustanovení zákona číslo 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, za ktorý môže orgán štátnej správy podľa § 47 citovaného zákona pokutu až do výšky 170,- €.“

Podľa § 13 odsek 9 zákona číslo 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (v znení účinnom v čase prijatia nariadenia a aj v znení účinnom k dnešnému dňu) *platové pomery starostu upravuje osobitný zákon*. Toto ustanovenie článku VZN o sankciách tak zjavne nesprávne odkazuje na nesúvisiace ustanovenie zákona. Rovnako výška sankcií v článku 4 bod 2 písmeno b) VZN (170 €) nesúhlasí s výškou sankcií uvedenou v ustanovení § 47 zákona o priestupkoch (100 €, 300 € a 500 €), na ktoré VZN odkazuje.

Podľa § 46 zákona číslo 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov *priestupkom proti poriadku v správe je porušenie aj iných povinností než uvedených v § 21 až 45, ak sú ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi, vrátane všeobecne záväzných nariadení obcí a všeobecne záväzných vyhlášok miestnych orgánov štátnej správy, ak sa takýmto konaním sťažuje plnenie úloh štátnej správy alebo obcí. Za tento priestupok možno uložiť pokutu do 33 eur.*

Podľa § 48 zákona číslo 372/1990 Zb. *priestupkom proti verejnému poriadku je porušenie aj iných povinností než uvedených v § 47, ak sú ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi, vrátane všeobecne záväzných nariadení obcí a všeobecne záväzných vyhlášok miestnych orgánov štátnej správy, ak sa takým konaním ohrozí alebo naruší verejný poriadok. Za tento priestupok možno uložiť pokutu do 33 eur.*

Priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a sankcie za ne sú upravené v zákone číslo 372/1990 Zb. o priestupkoch. Zodpovednosť za porušenie povinností a správne delikty (vrátane výšky pokút) je upravená v § 137 a § 138 zákona číslo 8/2009 Z. z. o cestnej premávke.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že vytváranie sankčných postihov za priestupky (resp. prepisovanie takého textu zákona do VZN) nie je oblasťou, kde by malo alebo mohlo dôjsť k uplatneniu normotvornej právomoci obce. Sankcie vyplývajú zo zákona, teda normatívneho právneho aktu vyššej právnej sily, čiže

normatívnosť daných ustanovení nastáva zo zákona. Osobitné právne predpisy obsahujú súbor zákonných znakov (skutkové podstaty), ktoré jednoznačne identifikujú, ktoré konanie porušujúce alebo ohrozujúce záujem spoločnosti napĺňa znaky priestupku alebo iného správneho deliktu a zároveň obsahujú úpravu ukladania sankcií. Je preto nadbytočné uvádzať skutkové podstaty či sankcie priamo do textu VZN, uvedené môže mať nanajvýš „informatívny význam“. V danom prípade sú však stanovené výšky pokút v rozpore so zákonom.

Navyše, ak sa v obsahu VZN preberá zákonná povinnosť konkrétneho subjektu alebo zákazy uvedené v zákonoch, vytvára obec formou VZN zákonodarcom nezamýšľaný priestor pre postih nositeľa povinnosti (v prípade jej nesplnenia) alebo pre postih osoby, ktorá poruší nejaký zákaz, a to nielen za porušenie zákona, ale aj za porušenie VZN, čo je neprípustné a porušuje súčasne zásadu „ne bis in idem“ (nie dvakrát v tej istej veci). Taktiež to spôsobuje zmätok, nakoľko za porušenie zákazu (uvedeného v zákone a prepísaného do VZN) možno uložiť pokutu do 33 eur (ako za porušenie VZN – v zmysle § 46 alebo § 48 zákona o priestupkoch) ale v skutočnosti je v zákone väčšinou uvedená iná výška pokuty.

Podľa článku 5 bod 1 VZN:

„Kontrolu dodržiavania tohto VZN sú oprávnení vykonávať starosta obce a ním poverení pracovníci Obecného úradu Trebatice a ostatní občania poverení starostom obce.“

Kontrolu dodržiavania všeobecne záväzných nariadení obce môžu vykonávať len orgány, ktoré sú na to zákonom výslovne splnomocnené, pričom „ostatní občania poverení starostom obce“ medzi nich nepatria (pokiaľ nie sú zamestnancami obce alebo príslušníkmi obecnej polície).

Úpravami zákazov (a contrario – povinností dodržiavať zákazy) došlo aj k rozporu s ustanovením § 6 odsek 1 zákona o obecnom zriadení.

Vyššie uvedenými nezákonnými úpravami zároveň došlo k prekročeniu splnomocňovacieho ustanovenia § 6a odsek 1 cestného zákona.

V praxi sa organizácia dopravy a režim státia aj bez spoplatnenia rieši dopravným značením a rozhodnutiami správcu miestnych komunikácií (nie VZN). Skutočnosť, že obec Trebatice momentálne nevyberá parkovné, naznačuje, že obec Trebatice momentálne (čisto z právneho hľadiska) zrejme nepotrebuje VZN podľa § 6a cestného zákona pre platené parkovanie. Ak by však obec Trebatice do budúcnosti chcela zaviesť spoplatnenie parkovania, musí prijať VZN v zmysle § 6a cestného zákona.

Podľa § 21 odsek 1 písmeno a) bod 5 zákona o prokuratúre *prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy preskúmaním zákonnosti správnych aktov orgánov verejnej správy, a to všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných orgánmi verejnej správy.*

Podľa § 21 odsek 3 písmeno f) bod 3 zákona o prokuratúre *na účely tohto zákona sa rozumie všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným orgánom verejnej správy všeobecne záväzné nariadenie orgánu územnej samosprávy.*

Vzhľadom na vyššie uvedený rozsah nezákonnosti predmetného všeobecne záväzného nariadenia obce (správneho aktu), považujem za dôvodné podať proti VZN protest prokurátora, pretože boli zistené nedostatky z hľadiska obsahovej stránky VZN. Napadnuté všeobecne záväzné nariadenie navrhujem ako nezákonné zrušiť, prípadne (ak sa obec Trebatice rozhodne regulovať pravidlá parkovania nariadením v zmysle § 6a odsek 1 cestného zákona) zároveň aj nahradiť takým všeobecne záväzným nariadením, ktorý bude v súlade so zákonom.

S poukazom na ustanovenie § 23 odsek 5 zákona o prokuratúre žiadam obec Trebatice, aby Okresnej prokuratúre Piešťany včas písomne oznámila termín a miesto prejednávania tohto protestu prokurátora.

JUDr. Martin Javorka
okresný prokurátor